

P

å besök i Havsnäsdyllen

lesa längs älven. En vacker sommardag för alla som hade lust på en bilutflykt. Den gick upp längs Vattudalens södra sida och igenom flera små byar. På hemvägen tog vi vägen ner mot Flåsjön, och utsikten betraktades nyfiket från bilfönstren.

fick tårar i ögonen.

.sefärdnad ejai

Ålderdomshemmet i Hävsnäs.

I Hävsnäs fanns ett ålderdomshem som jag under ett par decennier regelbundet besökte var fjortonde dag. En charmig ljusgul tvåvånings träkåk med ett tiotal tanter och farbröder. Huser står fortfarande kvar på samma kulle som skolan vid Flåsjöns strand.

Stor gårdsplan med en stor ladugård, Till idyllen hörde på den tiden några kossor, en häst, en gris och höns. Samt skolbarnen som stegade på rasterna.

Mitt första besök var en skön augustidag 1954. När jag klev ur bilen fanns redan några cyklar och ett par bilar på gårdsplan och det satt en hel del bybor på förstugbron.

Jag slog mig ned och vi beundrade vädret och en fin häst. Någon undrade om inte doktorn skulle komma. De trodde jag var en turist. "Stockholmare" kallades alla turister på den tiden. Det var liksom lite extra fint med Stockholm. så i Strömsund fanns "Stockholms-magasinet" och "Stockholms-skomakarn". Ungefär som Café de Paris i Stockholm. Men blev man nedstänkt av en "A-bil" så hytte man och skrek "J-la stockholmare".

Inte direkt sjuka

Jag avslöjade mig som icke Stockholmare och frågade om jag fick träffa hemmets innevånare först, vilket gick bra förstås. De var kanske lite skröpliga men inte direkt "sjuka". Somliga kunde bädda sin säng, gå ned i matsalen och äta vid det stora städiga träbo det. Farbror Morin var uppe tidigt och kokade kaffe, hjälpte tanterna med strumpor och skor. Han hade knottrig näsa och snälla ögon. Farbror Eriksson hade ont i lederna, han ville inte handhålla.

Ibland när jag glömde bort mig och när jag tryckte hans hand så grinade han illa och sade Aj Aj.

Tant Maria hade många böcker och gillade dikter. En liten glad, pigg sametant Kristina rökte pipa medan maken föredrog snus bodde på nedre botten. Ovanpå fanns Hambers, Backmans, Johanssons. Många ansikten har jag tappat bort.

För lång sedan hälsade jag på en släkting på ålderdomshemmet i Lycksele. Där hade man fiffigt nog bevarat alla ansikten, foto med namn på byn de kommo från. Prydligt inramade längs korridorer, trappor och samlingsrum.

Här i Havsnäs fanns hemvävda gardiner och dukar. I matsalen hängde ett tidningsställ med brodyren "SENASTE NYTT" och där satt, så länge jag kunde minnas ett tio år gammalt nummer av Såningsmannen

VILKA DOFTER

Maria, Anna, Hillevi, Kerstin Anne-Maj och Laila var den behändiga personalen med hemlagad mat. Nyskurat, nyfernissat nystruket och nybakat. Vilka dofter.

På Jularna åkte vi dit med barnen som bjöd tanterna på karameller och farbröderna på snus.

En vacker sommardag lyckades jag få med alla som önskade i min bil och åkte på utflykt.

Först de tre milen till Strömsund och över den nya bron "Golden Gate", som ingen av dem hade sett.

Sedan upp längs Vattudalens södra sida. Södra Öhn, Kärrnäset Renålandet, Vedjeön, Hillsand. Alla var vi nyfikna hur slättern verkade gå. Skrattande åt kossorna och hästarna. På höjderna bortom Svaningen stannade vi för att beundra utsikten. Snön på Fiskåfjället. Den lilla sametanten Kristina fick tårar i ögonen.

Hon berättade att hon och maken en gång överraskats av oväder en höstdag på fjället. Det blev kallt, snöstorm och det var omöjligt att se färdriktningen. De stötte emellertid på en liten tjärn. För att inte riskera att gå på rakt farliga fjällbranter eller somna och förfrysa sig så gick de runt tjärnen hela natten. På morgonen lättade vädret och de kunde välbehållna hitta hem.

Vi körde över Bågededammen precis när de släppte väg en timmernot. Rumpan, tet vill säga den sista för sommaren.

Vi vände hemåt mot Flåsjön. Gessmesvattnet glittrade på höger sida. Jag fick yeta att det var Hedenvind Erikssons trakter.

På Ainas kafe i Högbynäs fick vi kaffe och härliga smörgåsar. Hur många som helst för nästan ingenting.

Vi hann svänga upp till Alanäs kyrka och vandra en stund och läsa namnen på gravarna. Jag skulle tro att alla resenärer utom jag ligger där nu.

När någon dog på åldersdomshemmet så "sjöng man ut" den döde vännen. Gör man så på servicehusen?

Riskabelt.

Någon gång i omkring 1970 stängdes ålderdomshemmet. Det ansågs vara riskabelt i händelse av eldsvåda.

Bedrövelsen var stor att behöva flytta från det trivsamma "hemmet" som ju låg inom Alanäs församling. Några föredrog "kroniska" på sjukstugan i Strömsund. Men Olga från Vågdalen, hon ropade från balkongen på "kroniska" till mig att "je illtrivs hen på kemiska. Kan int Wikström ordna så je kom aat Tullingsås".

Ja så där gick turerna på den tiden.

Och det gamla "Havsnäshemmet" står fortfarande kvar men numera som familjebostad. Och skolbarnen stöjar på rasterna.

Året var 1930. Jag gick i Havsnäs folkskolas fjärde klass.

Lärarinnan hette Lilly Näslund. Flicknamnet var Pettersson f.1901 30/1.

Ljungby Småland. Hon gifte sig 1929 med en pojke i Havsnäs som hette

Tore Näslund (Ha:2) hennes far som år 1924 var hit och

hälsade på min mor och jag ska jag

komma förbi och jag ska jag

orden på a

jag verkli

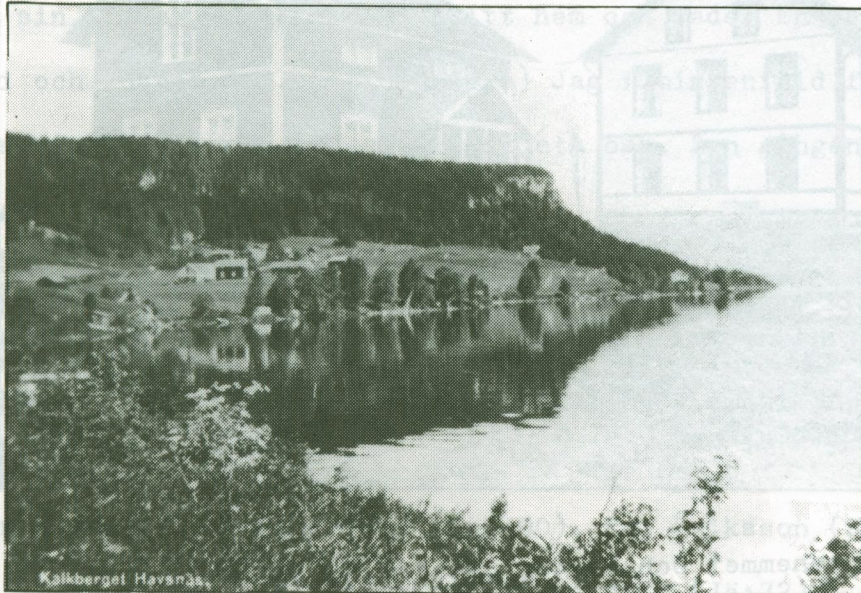
Fx, v. fr

Birger Eri

Edvin Sved

Andra rade

Anna Stina

Märta Sund

Rad 3. Edi

Grubbgården.
Längst bort Ingemar Perssons fastighet

Ingemar Persson

Rad 4. Al

Kalkbergsviken.
Svedbergstorpet och längst bort Oskar Morins torp.

Kungshamas förs